

Woensdag 1 mei 1918 – ochtendeditie

Londen, 30 april. Officieel avondbericht. In geslaagde tegenaanvallen, vannacht bij Loker ondernomen, hebben de Franse troepen 94 gevangenen gemaakt.

Plaatselijke gevechten op verschillende punten daargelaten, heeft de infanterie zich vandaag niet geroerd.

Nadere berichten bevestigen het feit, dat de verliezen van de vijand gisteren bij zijn vruchteloze aanval verbazend hoog waren.

Londen, 30 april. Reuters bijzondere correspondent bij het Britse leger seinde heden:

We weten nu, dat de Duitsers zich voor de aanval van gisteren meer dan ooit gedurende het Vlaamse offensief hebben ingespannen. Behalve het grote aantal divisies, dat bij het begin van de slag was samengetrokken, hebben ze zoiets als 80 nieuwe reservebataljons ingezet. Van ongeveer 6 uur 's ochtends tot 's middags laat hebben Britse en Franse artilleristen, mitrailleurs en scherpschutters aan een stuk Duitsers gedood. Af en toe werd de druk der dichte drommen erg zwaar en op één plek moest de Franse verdediging een weinig veld ruimen, waar de vijand bijzonder op gebrand was. Hun versterkingen waren echter prompt ter plaatse en de doortastende poilu's dreven de Duitsers terug naar de lijn, die hun inspanning van de ganse dag in een slachtplaats had herschapen.

In de strijd strekt dat nog het meest tot voldoening, dat de geallieerden zich van zo betrekkelijk kleine afdelingen hebben bediend om de vijand te verslaan. Ik weet niet, hoeveel man de Fransen sterk waren, onze eigen 21^e, 25^e en 19^e divisies hebben als granieten muren tegen alle schokken stand gehouden en nooit zag een daarvan van de flink voorbereide stelselmatige tegenstand af. 's

Ochtends om half twaalf hadden de Duitsers zich bij Loker tot de "Hydeparkhoek", precies tussen de Scherpenberg en de Rodeberg een weg gebaad en dit was ongetwijfeld een der hachelijkste bewegingen van de dag. Doch de Fransen deden een krasse tegenaanval en een uur later hadden ze de Duitsers op hun flanken teruggedreven, terwijl zij hen in het centrum tegenhielden. Tegen vijf uur was de toestand verbeterd. De Fransen hielden toen het terrein ten oosten van de Konderkothoeve en het kasteel van Loker zowel als een deel van het dorp Loker en de zuidelijke hellingen van de Scherpenberg bezet.

Van dit ogenblik af bleef het voortdurend beter gaan en tegen half zes in de middag hadden de Fransen het hele terrein hernomen dat eerst verloren was gegaan op een smalle strook bij de "Hydeparkhoek" na, waar ze nog om vochten. Vanochtend werd gerapporteerd, dat ze heel Loker weer in handen hadden met de kloosterherberg, die het voorwerp van felle gevechten is geweest. De linie der geallieerden is eveneens tussen De Klijte en Kimmel vooruitgeschoven. Over het geheel is men hier van oordeel, dat de dag van gisteren, alles bij elkaar, de slechtste was, die de Duitsers sinds het openen van hun groot offensief nog hebben beleefd. Bovendien hebben we onze stelling om het belangrijke en gunstig gelegen Villers-Bretonneux wat verbeterd.

Parijs, 30 april. De Franse pers boekstaft met voldoening de bloedige mislukking, die de Duitsers op 20 april in Vlaanderen hebben opgelopen.

De Petit Parisien schrijft: Rondom Ieper heeft de slag gewoed, zowel bij Voormezele als aan het kanaal en in de omtrek van het Zillebekemeer en de rechteroever van het kanaal op 1500 m ongeveer van Ieper. De Duitsers zijn in diepe gelederen op de Franse en Engelse stellingen toegetrokken. Éénmaal, tweemaal kwamen ze

er bekaaid af. Toen werden verse troepen in de heksenketel van de strijd geworpen: het bevel was gegeven dat Ieper genomen moest worden. Het bevel kon evenwel niet worden uitgevoerd. Ten noorden van Ieper was het van hetzelfde laken een pak. Daar hadden andere Pruisische bataljons tot taak de Belgische troepen over het IJzerkanaal terug te werpen. Dat haalde volstrekt niets uit, daar de Belgen, in moed en hardnekkigheid met hun Britse en Franse burens wedijverend, de Duitsers een bloedige tegenstand boden.

Het Petit Journal schrijft: Op het ganse aanvalsfront heeft de vijand niet de kleinste post op zijn creditzijde kunnen schrijven; integendeel, hij leed de zwaarste verliezen. Aan zijn tegenslag ontbreekt niets. Het vak, dat de Fransen ten noorden van Bailleul en bij Loker bezet houden, was het voorwerp der vinnigste aanvallen. De aanvalsgolven van de vijand verstoven heel de dag tegen onze stellingen en werden telkens weer teruggeduwd. De aanvallers, die druppelsgewijze met moeite in enige voorste schansstukken gedrongen waren, werden er in krachtige tegenaanvallen weer uitgegoid.

De Engelsen bij Voormezele en ten oosten van Ieper aan de oever van het Zillebekemeer hebben eveneens buitengewoon dapper gevochten en de vijand een verpletterende nederlaag toegebracht. Ondanks de taaiheid, waarmee ze telkens weer aanvielen, konden de Duitsers geen duimbreed grond winnen.

Eindelijk hebben ook de Belgen, aangemoedigd door de successen, de laatste dagen door hen behaald, de vijand het hoofd geboden en hem na een verbitterde strijd teruggedrongen.

Gelijk men ziet heeft deze dag van strijd, die naar de mening der Duitsers de doorslag zou brengen, zich over de ganse lijn tegen hen gekeerd.

In de lucht.

Londen, 30 april. Officieel: De 29^e april hebben onze vliegtuigen opnieuw lage verkenningvluchten ten oosten van Loker ten uitvoer gebracht. De vijandelijke troepen boden goede doelen voor onze vliegers, die 250 bommen neerwierpen en hen met machinegeweervuur bestookten.

In luchtgevechten werden zeven vijandelijke toestellen tot dalen gebracht, terwijl een ander door onze infanterie werd neergeschoten. Een van onze vliegtuigen wordt vermist.

Het Vlaamsche Nieuws wijst er op, dat de rechters te Gent zich wel officieel bij de stakingen der rechterlijke wereld naar aanleiding van het gebeurde met de leden van de Raad van Vlaanderen hebben aangesloten, maar inmiddels officieel aan het werk zijn gebleven, zogenaamd in dringende aangelegenheden.

Woensdag 1 mei 1918 – avondeditie

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 1 mei. Officieel middagbericht: In Vlaanderen bereikte het vuurgevecht in de vakken van Loker en Dranouter grotere hevigheid.

Verse Franse strijdkrachten, die in de strijd geworpen werden, met het doel om in de richting van Dranouter voorwaarts te komen, slaagden daarin niet. Hun herhaalde aanvallen zakten ineen.

Londen, 1 mei. Officieel ochtendbericht. Een plaatselijke aanval van de vijand op een van onze posten in de buurt van St.-Juliaan is door machinegeweervuur afgeslagen.

Vannacht hebben wij de posten die de vijand in het vak van Meteren bezet hield, bestormd en enige gevangenen gemaakt.

De Franse troepen hebben vannacht in een kleine operatie de stellingen verbeterd, die ze in de buurt van Loker bezet hielden.

Londen, 1 mei. Reuters bijzondere correspondent bij het Engelse leger in Frankrijk seinde gisteren: Vandaag is alles rustig op het Vlaamse slagveld. Het lijkt maar weinig twijfel, of de Duitsers hebben infanterie ter sterkte van tenminste 10 divisies en waarschijnlijk nog twee of drie meer, gebruikt bij de aanvallen van gisteren, terwijl vele andere troepen in reserve werden gehouden om door de aanvalsgolven heen op te rukken, als die er in geslaagd waren vooruit te komen.

De tegenaanval van de Fransen van gisteravond was een schitterend succes. Niet alleen heroverden de Fransen het terrein aan de zuidelijke helling van de Scherpenberg, dat zij in de voormiddag hadden moeten prijsgeven, maar ze schoven hun linie ook nog ongeveer 1500 m aan beide kanten van de weg van Dranouter vooruit. Loker wisselde in de slag verscheidene malen van bezitter, maar ten laatste waren de Duitsers er een eind voorbij de rand uitgeworpen.

Vele Duitse gevangenen toonden zich zeer neerslachtig over de mislukking van von Arnims zware stoot. Ze erkennen dat het geschutvuur der geallieerden op lange afstand op de wegen vele verliezen toebrengt aan de troepen en konvooien en de moeilijkheden van de aanvoer zeer vermeerderd.

Londen, 30 april. De correspondenten aan het Engelse Front in Frankrijk seinden heden, dat de volledige rampspoedige mislukking van de gisteren door het vierde Duitse leger gedane poging om de

Vlaamse heuvels te bestormen, ongetwijfeld de ergste is geweest, die de reserve van de vijand heeft ondergaan sinds hij begonnen is naar zee op te dringen. De dag is geëindigd met een verbetering van het front van de bondgenoten in plaats van met een achteruitgang en nergens hebben de Duitsers van hun opofferingen geprofiteerd. Hun verliezen zijn gisteren naar verhouding zwaarder geweest dan bij de voorafgaande aanvallen en stellig zijn hun troepen met even grote roekeloosheid in de strijd geworpen. Deze troepen deden hun best, de steun van de artillerie was geheel zoals een aanvallend bevelhebber kon wensen; mist begunstigde hen en ze beschikten over ontelbare machinegeweren en massa's manschappen. Hun doel was beperkt, maar ze slaagden niet en waren een dag lang aanhoudend aan een bloedbad blootgesteld, want onze batterijen en machinegeweren lieten niet af voor het donker begon te worden. De Engelsen hebben hun aandeel in deze overwinning en veroorzaakten de nederlaag van tenminste vijf Duitse divisies tussen De Klijte en Zillebeke, maar evenzeer de moed van de Fransen als van de Engelsen heeft de nederlaag aan de Duitse divisies toegebracht. De bondgenoten streden zij aan zij, hun batterijen vuurden van dezelfde plaatsen, hun gekwetsten keerden langs dezelfde wegen terug. Kaki en blauw lagen neer op dezelfde bruine aarde.

De vijand is nu vijfmaal tegen zeer dure prijs teruggeslagen. Tweemaal is hij teruggeworpen bij Givenchy; de vorige week is hij bij Villers-Bretonneux vrijwel verslagen; bij Atrecht heeft hij zo'n lelijke ondervinding opgedaan, dat hij niet weer beproefd heeft in die streek iets te ondernemen en gisteren heeft hij bemerkt, dat hij, tegen de Franse en Engelse troepen in, niet dichter tot de heuvels kon naderen, die hij moet hebben wanneer hij Kemmel wil behouden of verder opschieten naar de kanaalhavens. Gedurende de zes weken, die er sedert het begin van het Duitse offensief verlopen zijn, hadden onze soldaten zulk een zware tijd als er ooit door soldaten in enige

oorlog is doorgemaakt. Maar van militair standpunt bezien hebben we geen reden om voldaan te zijn over de resultaten. De Engelsen hebben het hoofd te bieden aan vijfmaal zoveel Duitse divisies als er tijdens de eerste week van het offensief van Verdun gebruikt zijn. We hebben hen afgeweerd en toen teruggeslagen. Dit zal een bladzijde zijn zo schoon als er maar in enige oorlogsgeschiedenis voorkomt. Over het geheel genomen is maandag de slechtste dag geweest, die de vijand sedert hij zijn grote offensief begon, nog heeft meegemaakt.

Berlijn, 1 mei. Met de verovering van het Kimmelfmassief heeft de buit van de Duitsers in de slag aan het westelijk front zich – gerekend tot de 1^e mei – vermeerderd tot over de 127.000 getelde, ongekwetste gevangenen en meer dan 1600 kanonnen. Het verdient speciale vermelding, dat de van de Kimmel binnengebrachte gevangenen voor het overgrote deel behoren tot de elitedivisies van het Franse leger.

De vele duizenden tellende buit aan machinegeweren is opnieuw met een paar 100 vermeerderd.

Om 2 uur in de ochtend van de 28^e poogde een vijandelijk vluchteskader bij de Kimmelberg heen te breken door de Duitse luchtverdediging. Slechts een van de drie vliegtuigen gelukte het achter de Duitse linies te komen, daar ze door goedgericht vuur en een opdagend Duits vliegereskader uit elkaar gedreven werden. Ze daalden tot onder de dekking door laaghangende wolken en maakten rechtsomkeert.

De 29^e was als gevechtsdag hierom opmerkelijk, dat een paar zware batterijen van de vijand tegen de middag op verscheidene plaatsen de Duitse hospitalen beschoten.

In de buurt van Mesen werd een rode kruislazaret door vijandelijke granaten beschadigd, hoewel het lazaret ver in de omtrek als zodanig kenbaar was. Ook bij Wijtschate hield de vijand de verbandplaats van een veldhospitaal voortdurend onder vuur. Daar zich noch troependivisies noch artilleriestellingen in de nabijheid bevonden van de verbandplaats, is buiten kijf bewezen, dat de vijand zich opzettelijk tegen onze inrichtingen voor ziekenverzorging keerde, ofschoon een dergelijk optreden in tegenspraak is met de grondbeginselen van het volkenrecht en van de menselijkheid.

De Duitse dokters en het verplegend personeel vervulden niettegenstaande het zware vuur met onverstoorbare kalmte en plichtsbetrachting hun taak van barmhartigheid.

De oorlogstoestand.

Er wordt tegenwoordig veel gesproken over de heuvelrug tussen Cassel en Kimmel. De voorste van die heuvels, de Kimmelberg, is nu binnen de Duitse linie gebracht. Voor de Kimmel ligt echter, daarvan gescheiden door een inzinking, weer een reeks zwakkere verhogingen, die noordoostwaarts verlopend, als een amfitheater om leper heen gelegen is. Om die heuvelreeks is het bij het bezit van leper te doen. Ontzaglijk was vorig jaar de inspanning geweest der Britten, waarmee ze dat natuurlijk amfitheater hebben veroverd. Ze hebben het toen in hun macht gekregen, en ze zagen van hun stellingen neer in de wijde vlakten, waaruit Roeselare zich verheft. Een terrein hadden zij zich verschaft, dat een voortreffelijk punt van uitgang vormde voor een verdere opmars in beslissende richting, een poort voor uitvallen in de flank van de gewichtigste Duitse stellingen. Wat is er van dit alles gekomen? Niets. En het is kenschetsend voor alles wat op het westelijk front tot dusver is geschied. Beide partijen hebben dikwijls grote successen behaald.

Dankzij de inspanning en de oorlogsproductie van hele werelden, met opoffering van wat vroeger grote legers waren, heeft men stellingen genomen, die oninneembaar schenen. Maar als eindelijk met zoveel moeite alle voorwaarden waren verkregen, om aan een beslissend succes te beginnen, dan kwam er niets meer van. Dit geldt voor beide partijen gelijk. Nu hebben de Duitsers in de laatste dagen van maart een succes bevochten, waarbij alle andere voordelen op het westelijk front, na het intreden van de loopgravenoorlog, in het niets verdwijnen. Ze zijn niet alleen door de permanente stellingen heen gebroken, maar ze hebben daarna 60 km en meer kunnen opmarcheren. En toch is ook dat krijgsbedrijf nu al zowat een maand tot stilstand gekomen. Inmiddels heeft zich een tweede opmars ontwikkeld in de streek van de Leie. Ook deze heeft aanvankelijk grote terreinwinst opgeleverd – ofschoon bij lange na niet zo groot als de aanval in de richting van Amiens – de vertraging is echter nog spoediger ingetreden dan verder naar het zuiden. Nu hebben de Duitsers de Kemmelberg genomen, en daaruit vloeit voort, dat Ieper ten zeerste bedreigd wordt. Maar de verovering van de Kemmelberg is weer een krijgsbedrijf op zich zelf geweest, voorafgegaan en weer gevolgd door een pauze. Als de Duitsers nu naar Poperinge oprukken, zo wordt gezegd, dan zullen de geallieerden de Zwarteberg, enz. en Ieper wel nauwelijks kunnen houden, en als ze omgekeerd eerst die weg moeten ontruimen, worden mede Poperinge en Ieper onhoudbaar. Dat is allemaal al wel nadelig voor de geallieerden, maar het zal toch alleen van beslissende betekenis voor de oorlog zijn als er weer een geweldig snel tempo in het krijgsbedrijf komt. Want als een van de partijen de noodzakelijkheid, dat zij bepaalde punten of linies zal moeten opgeven, al zo lang van tevoren ziet aankomen, dan kan zij haar voorbereidende maatregelen nemen, waardoor de verdediging in alle geval zo hardnekkig mogelijk wordt, waardoor de terugtocht volgens een vooraf beraamd plan in zijn werk kan gaan en dus een ramp wordt vermeden. Op dit ogenblik houden in

Vlaanderen de partijen elkaar vrijwel in evenwicht. Al is het, door een felle stoot, de Duitsers gelukt, de Kemmel te nemen, al wordt daardoor nu ook de linie der geallieerden bij Ieper en verder noordwaarts in gevaar gebracht, dat evenwicht is daardoor toch niet in beslissende mate verbroken. En dat zal ook nog niet gebeuren, ook als de Duitsers nog enige meer van dergelijke voordelen bevechten. Het element van verrassing is er dan volkomen uit. Alles gaat veel te langzaam en met veel te grote moeite, dan dat de overwinnaar van zijn voordelen partij zou kunnen trekken tot vernietiging van het vijandelijke leger. De bekende stoot voor stootbeweging is tot dusver nog altijd op een stilstand uitgelopen.

Wil dat vermeden worden, dan moeten de Duitsers voor de tweede keer een slag toebrengen, even groot als die van de 21^e maart. Ze bereiden zich daar ongetwijfeld op voor. Want de Duitse legerleiding geeft het niet gauw op. Ze zal ongetwijfeld overwegen, hoe ze een stormloop als die naar Amiens zal kunnen herhalen, maar zo, dat ze beter van de behaalde voordelen partij zal kunnen trekken, als daarginds het geval is geweest. Die nieuwe slag kan, maar hoeft geenszins in de buurt van Ieper neer te komen. Juist omdat de positie daar voor de geallieerden zo dreigend blijft, zijn ze genoodzaakt om vele reserves samengetrokken te houden, en dat kon voor de Duitse legerleiding wel aanleiding zijn, juist op een ander punt de nieuwe grote aanvallen te laten beginnen. Want wel leest men in ententeberichten van "een verpletterende nederlaag", die aan de Duitsers is toegebracht, maar dat is bij wijze van spreken. Er wordt mee bedoeld, dat de Duitsers, ofschoon er is gevochten, niet ver zijn opgeschoten. De geallieerden evenwel hebben de Kemmelberg niet kunnen hernemen, en zolang zij dat niet kunnen, blijft, zoals gezegd, hun positie bij Ieper gevaarlijk, zonder dat evenwel, zoals boven betoogd, door het evenwicht van krachten, daar voorlopig veel verrassingen zijn te verwachten.

Wolff vestigt er de aandacht op, dat het officiële legerbericht er tot 30 april nog geen melding van heeft gemaakt dat de Kemmelberg door de Duitsers veroverd is.

De Engelse bladen schrijven over de jongste tegenslag van de Duitsers bij Loker.

De Daily Mail constateert dat de vijandelijke massa's gebroken werden door een dunnere linie van de geallieerden.

De Daily Express zegt, dat elke nieuwe Duitse stoot Duitsland meer doden gekost heeft. De Oostenrijkers blijven om vrede roepen, en Duitsland is stil en vol vrees.

De Times zegt dat de geallieerden maandag een zeer merkwaardige plaatselijke overwinning behaald hebben. Het vertrouwen van de geallieerden is er sterk door toegenomen.

Uit België.

Van Belgische zijde schrijft men ons:

Dezer dagen is er in België een Waalse groep tot stand gekomen, die met behulp van de Duitse bezettende macht, een veldtocht zal beginnen onder de leuze: vervallenverklaring van de Belgische regering en van koning Albert. Het schijnt dat die groep van de Kommandantur een gift ontving van 12.000 F teneinde de stichting van een blad: Le Peuple Wallon mogelijk te maken.

Dit is voorlopig van geringe betekenis, en indien we melding van het geval maken, is het omdat de persoonlijkheid van een paar leden van die groep, een merkwaardig licht werpt op hun huidige poging. We bedoelen hiermee personen als Desiré de Péron, ingenieur, en Bovy, deurwaarder, beiden te Brussel. Voor beide heren althans, is de

politiek van afscheuring van Wallonië van Vlaanderen, welke zij voeren, geen nieuws. Zoals iedereen weet die in België gewoond heeft, waren zij dergelijke plannen toegedaan reeds jaren voor de oorlog. Toen reeds wist iedereen hun actie naar waarde te schatten. De Péron en Bovy leefden in een nogal onbestemd milieu, waarvan één ding zeker is, namelijk dat het in nauwe betrekking stond tot invloedrijke Franse politici en tot Franse kringen van aanzien in België. Aan die betrekkingen had Bovy het grootste deel van zijn vooruitkomen als deurwaarder te danken; hij was deurwaarder van de Franse kamer van koophandel in Brussel en van talrijke Fransen in België; en meer dan eens ondervond hij het gewicht van de bescherming van zijn Franse relaties.

Het hele hier bedoelde milieu was er op uit de invloed van de republiek in het zuiden van België te versterken, ten koste van de eenheid van het land. Een man als Caillaux had bv. dergelijke actie voorgestaan, en zou gewent hebben de verbroekeling van België zelfs tot de Belgische kolonie van Afrika uitgebreid te zien. In Duitsland werden, ook reeds voor de oorlog, dergelijke denkbeelden over België gekoesterd, door eveneens invloedrijke personen (dit punt is bv. een onderdeel van de politiek van oud kanselier von Bülow). Het zou dan een verdeling worden waarbij Duitsland en Frankrijk, in Europa zowel als in Afrika voordeel zouden hebben. Hiervan vindt men onder meer bewijzen in Belgische diplomatieke verslagen uit Berlijn.

Dit mag volstaan om de nieuwe uiting van een oude kwaal in haar juiste kader te stellen. Men ziet verder dat de anti-nationale stromingen in België, voor en tijdens de oorlog, steeds gediend worden door dezelfde personen, die altijd klaar staan om aan vreemde invloeden te gehoorzamen, belust als ze zijn steeds dezelfde belangen te blijven dienen, onverschillig of ze tijdelijk geleid

worden vanuit een staat, die op vredesvoet met hun land leeft, dan
wel door de vijand, die het land onder de voet liep.